



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 300/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 223/2005 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 24/2008 v súvislosti s rozhodovaním o trovách trestného konania, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. júla 2009 doručené podanie J. Š., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Sťažnosť*“. Z obsahu tohto podania vyplýva, že ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 223/2005 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 24/2008 v súvislosti s rozhodovaním o trovách trestného konania.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... Do dnešného dňa súdy nerozhodli o povinnosti na náhradu trov trestného konania... Voči nečinnosti súdov som sa domáhal nápravy podaním sťažnosti, ktorá rovnako tak nebola vybavená...

Kedže neviem v akom štádiu je rozhodovanie a či koná okresný alebo krajský súd podávam sťažnosť na oba súdy.

Porušovatelia porušili moje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a naďalej ho porušujú, napriek jednoduchosti konania a veci samej.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti nálezom vyslovil, že okresný súd a krajský súd v namietaných konaniach porušili jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zakázal im pokračovať v jeho porušovaní a prikázal vo veci konať. Zároveň sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 €.

Súčasťou sťažnosti je aj žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ (sťažovateľ), a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh (sťažnosť) preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V záujme objektívneho posúdenia opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadaval vyjadrenie predsedu okresného súdu a tiež spis okresného súdu sp. zn. 5 T 223/2005. Predseda okresného súdu v prípise č. 1 SprS 270/09 z 2. septembra 2009 (ďalej len „prípis predsedu“) ústavnému súdu oznámil, že za stanovisko okresného súdu k predmetnej veci považuje priložené vyjadrenie zákonnej sudkyne, v ktorom sa uvádza:

„Predkladám chronologický prehľad úkonov vykonaných vo veci odsúdeného J. Š. sp. zn. 5 T/223/2005. Z uvedeného vyplýva, že o trovách konania bolo rozhodnuté OS Žilina dňa 12. 9. 2006. Dňa 24. 7. 2008 odsúdený požiadal o odpustenie súdnych trov a náhrady hotových výdavkov. V spise bolo naďalej konané, odsúdenému bolo dňa 1. 8. 2008 zaslané upovedomenie z č. l. 317 o procesnom postupe pred rozhodnutím súdu o odpustení trov súdneho konania. Úhrada odmeny a náhrady hotových výdavkov advokátovi bola realizovaná 9. 3. 2009. Spisový materiál sa od 5. 1. 2009 do 16. 7. 2009 nachádzal na NS SR Bratislava, ktorý rozhodoval o dovolaní odsúdeného. Spis bol predložený VSÚ na vykonanie úkonov smerujúcich k rozhodnutiu o oslobodení od platenia trov právneho zastúpenia.“

Z k prípisu predsedu priloženého chronologického prehľadu úkonov a spisu sp. zn. 5 T 223/2005 ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením z 12. septembra 2006 okrem iného rozhodol o povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu trovy väzby a o povinnosti nahradiť štátu trovy trestného konania. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26. septembra 2006 v časti o povinnosti nahradiť štátu trovy väzby a v časti o povinnosti nahradiť štátu trovy trestného konania 12. septembra 2006.

Dňa 3. októbra 2007 bol okresnému súdu doručený návrh obhajcu sťažovateľa na priznanie odmeny za obhajobu, ktorý bol doplnený podaním doručeným 28. januára 2008. Okresný súd o návrhu obhajcu rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka z 11. februára 2008. Proti tomuto uzneseniu podal obhajca sťažovateľa sťažnosť, ktorá bola okresnému súdu doručená 19. februára 2008. Okresný súd predložil vec na rozhodnutie o sťažnosti krajskému súdu, ktorý mu ju vrátil prípisom sp. zn. 1 Tos 24/2008 z 11. marca 2008 s poukazom na to, že nie je oprávnený vo veci rozhodnúť, keďže nadriadeným orgánom voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka je predseda senátu okresného súdu. Následne bola sťažnosť obhajcu uznesením z 9. mája 2008 okresného súdu zamietnutá.

Sťažovateľ predložil 24. júla 2008 okresnému súdu žiadosť o odpustenie súdnych trov, ako aj náhrady hotových výdavkov a odmeny obhajcovi a 13. júla 2009 žiadosť o oslobodenie od trov obhajoby v plnom rozsahu, o ktorých nebolo dosiaľ právoplatne

rozhodnuté vzhľadom na skutočnosť, že vo veci bolo podané dovolanie. O dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 2 Tdo 1/2009 z 3. marca 2009, pričom spis sa nachádzal na najvyššom súde od 5. januára 2009 do 16. júla 2009. Po vrátení spisu bola vec bezodkladne postúpená vyššiemu súdnemu úradníkovi na vykonanie úkonov smerujúcich k rozhodnutiu o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, ktorý pripravuje podklady pre toto rozhodnutie.

Zo zistení ústavného súdu teda vyplynulo, že okresný súd už právoplatne rozhodol o povinnosti sťažovateľa nahradiť štátu trovy väzby a o povinnosti nahradiť štátu trovy trestného konania. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu nebolo ešte rozhodnuté o jeho žiadosti z 24. júla 2008 o odpustenie súdnych trov, ako aj náhrady hotových výdavkov a odmeny obhajcovi a jeho žiadosti z 13. júla 2009 o oslobodenie od trov obhajoby v plnom rozsahu z dôvodu prebiehajúceho dovolacieho konania, v ktorom sťažovateľ bol (a podľa zákona aj musel byť) zastúpený ustanoveným obhajcom.

Za daných okolností ústavný súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k postupu okresného súdu ako zjavne neopodstatnenú, a to aj s poukazom na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Rovnako za neopodstatnenú vyhodnotil ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj vo vzťahu k postupu krajského súdu, keďže zo spisu zistil, že krajský súd vo veci sťažovateľa nerozhodoval a nekonal, resp. vykonal len jeden procesný úkon (vrátenie spisu okresnému súdu prípisom sp. zn. 1 Tos 24/2008 z 11. marca 2008), a preto nemohol porušiť označené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2009